

GIÁ BÁN	
DÔNG-PRÁP	NGOẠI-QUỐC
Một năm . 500	6 \$ 00
Sáu tháng 2, 50	3, 50
Ba tháng . 1, 50	2, 00

Mua báo phải trả tiền trước.
Khu vực và mandat gửi cho M. TRAN DINH-PIHIEN - Ai đàng quảng cáo việc riêng xin thương nghị trước.

TIENG-DAN

Quản-ly
TRAN-DINH-PIHIEN

LA VOIX DU PEUPLE

Mỗi tuần xuất bản hai kỳ thứ tư và thứ bảy

BÁO QUẢN
Đường Đông-Ba, Huế
Giấy phép số 62
Giấy in: TIENG-DAN - Huế

Cái họa binh tranh là dữ mà cái họa kim tiền càng dữ hơn vì một bên ai cũng trông thấy mà một bên thì vô hình vậy.

KINH-TẾ CHIẾN-TRANH

Gần mấy khoảng đây, những tiếng tai binh phi chiến, từ đầu tiếng các nhà ngoại giao quốc tế lập đi lập lại, thường nghe luôn luôn, nên người trong thế giới ai cũng mong tưởng một cuộc hòa bình sau này. Xét cái nguyên do là từ sau trận Âu chiến, người ta thấy rõ cái thảm kịch máu sông xương núi, người chết của hao, và cái họa binh tranh, không biết ức triệu nào mà kể. Nước thua thì bị thiệt hại đã đành, mà những nước chiến thắng cũng vì đó mà kiệt quệ. Cuộc vô lực tranh nhau mà còn xảy ra ngày nào, thì họa kiếp chung của loài người càng dữ dội ngày ấy. Bởi thế nên cái thuyết hòa bình cũng ứng thời thế mà xuất hiện ra. Theo tâm lý chung của loài người, bất luận là dân tộc nào, ai cũng ưa sự sống mà ghét sự chết; đã cho sự chết là ghê sợ nên nghe cái thuyết hòa bình, tự nhiên ai cũng hoan nghinh, dầu cho kẻ lòng lang dạ cạp, lấy máu mớ người khác làm cơm bữa của mình, mà bề ngoài cũng phải công nhận cái thuyết hòa bình là hợp với nhân đạo, hợp với công lý. Ta xem các hội nghị của liệt cường sau cuộc Âu chiến, những tiếng « duy trì thế giới hòa bình », không ai phản đối thì đủ rõ.

Tuy vậy cái họa giết người, có phải một việc binh tranh mà thôi đâu. Kia những giuom, những súng, những tạc đạn, những ngư lôi, thả đầu thì người chết đó, có khi tan cả đôi ba thành phố, chim cá trắm ngàn chiếc Tàu, máu chảy thịt bay, nghe cũng ghê ghớm thật; song đó đều là sự giết người hữu hình, ai cũng trông thấy, nhưng thỉnh thoảng năm mười năm mới có một trận, mà đâu có kể tiếp, cũng có hồi có khoảng hở. Đến như cái họa giết người vô hình kia, thật là hiểm độc sâu xa, mà không chỗ tránh mới thật là ghê gớm!

Cái họa giết người vô hình là cái gì? Tức là « kinh tế chiến tranh » vậy.

Theo thời đại ngày xưa, nước riêng một trời, người riêng một xã, dân tộc ở xa nào thì ăn nhờ trong đất nước xa ấy; vật sản bao nhiêu thì hưởng thụ được bấy nhiêu, song tới cùng nhau, sống cực cũng đủ qua ngày, đâu có đánh xé nhau nữa cũng chỉ trong một vòng con con, họa hại không đáng kể cho lắm. Từ cuộc dân tộc cạnh tranh, tiếp giáp

động chạm nhau mà năm châu sáu giống vầy chung trong một cái chợ lớn; gia dĩ cơ khí khoa học một ngày một phát đạt, xoay cả toàn cuộc kinh tế trên thế giới, đời hẳn ra một cái thị trường mới, mà trên thị trường mới đó, thì bao nhiêu dân tộc hèn yếu không chỗ nào mà chen chừa được, thành ra lần lần sụp vào trong công lệ đảo thái. Xét cái tình thế khuôn bách thì thấy mấy cơ như sau này:

- 1) Cơ khí đã phát đạt thì bao nhiêu những đồ thủ công phải dẹp đi, thành ra thất nghiệp.
- 2) Cơ khí thì cần có tư bản mới sắm được, nên các nhà đại phú chiếm quân, mà những nhà trung gia phải bó tay.
- 3) Những vật dụng cơ khí làm ra thì giá rẻ mà công ít, đồ lại được tốt, nên có gắng nhân công mà làm ra đồ đồ kia, cũng không tranh lợi được.
- 4) Những vật sản thiên nhiên, như các thứ mỏ, các thứ gỗ cùng các đồ tài liệu khác, mình không đủ vốn đủ sức mà chế tạo, người ta dùng đồ đó, chế tạo mà trở lại bán cho mình dùng.
- 5) Tư bản không có, cơ khí cũng không thì chỉ còn có một đường làm thuê mà sống; nguồn cao nước độc, kiếp ngựa thân trâu, phải dành chịu đê nên đây vô trong tay các nhà tư bản.

Xem qua mấy điều đại lược kể trên thì đủ rõ cái sóng kinh tế ngày nay, so với cái họa chiến tranh lại càng ghê ghớm hơn nữa. Lại có một điều rất nguy hiểm là đúng vô lực mà giết người, thì cái họa rõ ràng, ai cũng trông thấy; còn dùng cách kinh tế cạnh tranh mà giết người, thì cái họa ngầm ngấm, ít ai trông thấy. Không những thế mà thôi, cái họa binh tranh vẫn là một cái thảm kịch, không ai không rõ, song sau cuộc binh tranh rồi, mười năm sinh tử, mười năm giáo huấn, thì nguyên khí lần

lần khôi phục lại. Xem như nước Pháp bị thua nước Phổ năm 1870, mà sau năm mươi năm nền kinh tế nước Pháp phát đạt thì giàu mạnh lại càng hơn trước; nước Tàu nước Nga, bị thua nước Nhật-bản mỗi nước một trận rất dữ dội, mà người Tàu người Nga, còn giữ gìn được nền kinh tế, nên ngày nay còn nghiêm nhiên làm nước độc lập. Nước Đức hiên nay thì liệt cường trên thế giới xum lại, chung binh góp sức, để xâu xé, gần như không thể ngóc đầu lên được; thế mà sau trận Âu chiến chưa bao lâu nước Đức đã gần khôi phục nguyên khí trước; như thế không phải các cách kinh tế của người Đức, có đủ sức mà bởi bỏ lại chỗ thất bại trước hay sao? Mấy trận binh tranh kể trên là những trận có danh tiếng trên thế giới, mà những nước bị thua đó, như rên kinh tế mà không bao lâu trở nên nước mạnh. Còn ngoài ra biết bao nhiêu dân tộc, không thấy đến lượt giuom, không nghe đến tiếng súng, mà nói tiêng giống nạt, chỉ làm một dân tộc xưa cung cho những nhà bác cổ khảo sát. Sự tiêu diệt đó bởi đâu mà ra? Không phải vì nền kinh tế không chỗ đứng chừa, mà phải chìm vào cái biển trầm luân hay sao?

Ồi! cộp heo hung dữ, ăn thịt người mà người có cách dễ phòng; hồ ly tinh yếu, hút hết tinh túy người mà người không chỗ tránh; cái họa binh tranh cũng cái họa kinh tế, đại để cũng thế. Dân tộc còn sống sót vào khoảng thế kỷ hai mươi này, mà về đường kinh tế, không lo chung cùng gắng giữ gìn cho có một cái nền để mà diu dặc nhau, thì cái họa chúng diệt kia, lại càng thảm hơn cái họa binh tranh này vậy. Ai là người hữu tâm, xin mở mắt mà xem cái hiểm tượng kinh tế ngày nay và ngày sau, coi còn có đường nào là đường thờ không?

X. T. T.

CÓ PHẦN CÒN THIẾU

Công-ty ta thành lập, đã kinh hai kỳ Đại-hội-dồng mà còn có một số ít ngài chưa góp nửa cổ-phần sau vậy chiếu theo điều quyết-dinh của Đại-hội-dồng ngày 24 Février 1929 tôi xin cáo cũng các ngài một lần cuối cùng, xin mau mau gọi bạc thiếu về cho Công-ty nếu còn chậm trễ nữa, thì Công-ty sẽ giao cho Công-Chưởng (Tòa-án) bán đấu giá có thiệt hại xin các ngài đứng trách.

Quản-Lý
HUYNH THUC KHANG công ty

PHÁP LUẬT

Cảm tác

Làm trái măng một gánh tang bồng,
Nợ thế bao giờ mới trả xong?
Non nước mơ màng hân cố quốc,
Bề dân chìm nổi kiếp anh hùng.
Cảm đời tắc ruột vô tư rối,
Thương nước buồn gan rạc lửa hồng.
Biết ngộ cùng ai nóng nổi đó,

Viếng kinh thành Huế

Cậm cụi bao lâu đất Quảng-bình,
Nhơn khi nhân viếng cảnh thần-kinh.
Nỗi chìm lớp sóng sông Hương-thủy,
Đậm giọt chòm mây đỉnh Ngự-bình.
Cung điện chôn từng phôi ngói cũ,
Mở bia muôn thuở phủ rêu xanh!
Thạnh suy cuộc thế chông ra thế,
Non nước ngàn thu vẫn hữu tình.

Hỏi bạn Hà-thành

Hà thành bác ở đã bao lâu?
Quang cảnh nay xem giống thế nào?
Ngọn sóng Bạch-dăng đã gợn chưa?
Hồn giuom Hoàn-kiểm vẫn im sao?
Núi Nang chông đã tan mây bạc,
Sông Nhị sao đương cuộn sóng đào?
Bác ở ngoài về xin hỏi bác,
Ngân năm oán vật giá còn cao?
Xuân-Sơn L. Q. T.

NHAN ĐAM

NÓI CÓ SÁCH

Một nhà giàu nọ, mấy đời giàu quê không biết sự học là gì. Đến đời ông X. nghe người ta nói « đời nay phải có học mới giữ của được, không thì chỉ làm mọi giựt của cho kẻ khác mà thôi ». Vì thế hai vợ chồng mới định cho con tên là T. tuổi dần (tứ mươi tuổi), tới trường học. Mỗi bữa ở trường về, cậu T. học được ở gì thì khoe với mẹ chứ kỳ. Bà mẹ cũng thích nghe. Một ngày nọ cậu ta hỏi mẹ rằng: Cha tuổi gì vậy mẹ?

— Tuổi mẹ 90.
— Thế ra cha nhỏ tuổi hơn con đó.
— Chẳng nói cần! cha mấy đề mấy ra, sao lại nhỏ tuổi hơn mẹ?
— Con nói có sách, này con đọc cho mẹ nghe:

Tý sửu dần mạp 子 丑 丑 丑,
nghĩa là tuổi tý lớn hơn tuổi sửu, sửu lớn hơn dần, mà dần lớn hơn mạp. Nay con đề năm dần mà cha đề năm mạp, không phải tuổi con lớn hơn sao?

Bà mẹ nghe thế trong lòng tuy có nghi mà không dám cãi. Đứng đầu ông cha ở ngoài vào, bà mẹ thuật chuyện cho nghe. Ông cha trợn mắt nói rằng: Mẹ mấy nghe lâu đó, nào bảo nó đem sách nói nghe xem. Cậu T. mang sách lại kể cho cha nghe, như lời nói với mẹ khi trước. Ông cha ngẫm nghĩ một hồi, rồi thở dài một tiếng mà nói rằng: Thế ra nó lớn hơn tuổi ta thiệt, vì nó nói có sách!

Ly đó, cha mẹ đổi mà cho con đi học, có cái nạn như thế, thế mà tý sửu dần mạp là những tiếng nói thường nên không học cũng có nghe chừng chừng đến như sách Lu sách Mỹ ngày nay thì mấy cậu muốn nói gì thì nói, còn ai cần nữa. Khẩn cho cái nạn nói có sách!

Hay chuyện
Bà-Long

LỊCH-SỬ XIÊM-LA

(Tiếp theo)

Nói về nội tình, Xiêm-la hiện nay còn là một nước quân-chủ chuyên chế. Bao-nhiều chính quyền còn ở trong tay Xiêm-hoàng. Ngồi vua thì cha truyền con nối; nếu không có con thì anh em ruột hay anh em họ. Dưới vua có tòa nội-các. Tòa nội-các gồm mười hai bộ: bộ xem về ngoại-giao, bộ xem về lục-binh, bộ xem về thủy-binh, bộ xem về quan-lại, bộ xem về học-chánh, bộ xem về giao-thông, bộ xem về phép-luật, bộ xem về hoàng-gia, bộ xem về quốc-ka. Nước chia ra 18 địa-phương; mỗi địa-phương chia ra nhiều tỉnh; mỗi tỉnh chia nhiều phủ; mỗi phủ chia ra nhiều tổng; mỗi tổng chia ra nhiều xã. Đầu mỗi địa-phương có quan trông đốc; thuộc dưới quyền quan trông-dốc có các quan xem về việc học, việc binh, việc lục-lộ, việc y-tế v. v. Trên chức trông-dốc mà dưới tòa nội-các lại có chức toàn quyền: toàn-quyền thường thường là một ông trông-dốc có quyền kiểm-tri ba bốn địa-phương.

Ở Xiêm-la bây giờ ai ai cũng phải đi lính. Chỉ trừ đôi ba hạng người như thầy tu, học sinh các trường đại-học, quan viên v. v. thì được khỏi mà thôi. Hiện có ba đạo binh gồm cả thầy 27.000 lính; có đủ binh kỳ mã, súng đại-bác, v. v. không khác gì các liệt cường Âu-Mỹ. Trong nước có nhiều trường binh; học-sinh tới-nghiep ở đó ra còn phải du-học sang Âu-châu đôi ba năm nữa thì sau mới được làm quan binh lớn.

Xiêm-la lo mở-mang về việc tàu bay lắm. Hiện nay ở Bangkok có trường dạy về việc tàu bay, có xưởng chế tạo tàu bay và dĩ có cả thảy 400 chiếc tàu. Cách Bangkok 30 cây số có xứ Don-mương đã thành-trung-tâm-diểm cho tàu bay hiện cường-quan lại. Tàu bay của Xiêm sắm cối để giúp về-việc binh. Nhưng trong buổi thái bình như mấy năm nay thì dùng hoặc để chở thợ, hoặc để chở người, chở hàng, hoặc để chở thuốc, chở bệnh trong việc y-tế.

Xiêm-la hiện nay có hơn 20 chiếc tàu binh, vừa nhỏ vừa lớn. Về việc giao thông trên mặt các con sông trong nước thì đã có gần 60 chiếc. Mấy chiếc tàu kỹ đều mua ở ngoại-quốc. Song ở cửa biển Bangkok nay đã có một xưởng lớn để sửa tàu bè.

Nói về binh bị của Xiêm-la hiện nay có cả thảy gần 200 quân-binh người Xiêm và 2 người Anh giúp việc. Bạc dùng ở Xiêm là đồng Ti-can (Ticn). Một đồng Ti-can trị giá 1 Sterling 8/10. Ti-can làm bằng bạc trắng. Giấy bạc thì có 6 hạng: hạng 1000 Ti-can, hạng 100, hạng 20, hạng 10, hạng 5 và hạng 1.

Nói về tài chính, lấy năm 1923 làm thí dụ, thời số nhập là 84.580.111 Ti-can, số xuất là 89.925.204 Ti-can. Trong số nhập kỳ, thuế chính-ngạch (đinh, điền) được 17.000.000, thuế ngoại nghen (thuế chính, a phiến v. v.) được 37.720.265, còn bao nhiêu thì thu vào các số điện báo, hỏa xa, v. v. Trong số xuất, tiền-phí nhiều nhất là về bộ binh (14.000.000 Ti-can), bộ lại (10.300.524) và bộ giao-thông (10.800.835).

(Còn nữa)
Bà-Long

HOC THUẬT

THUYẾT DÂN-ƯỚC CỦA LU-THOÀ

(Lo Contrat social)
(Tiếp theo)

III. — Pháp luật

Chính-thể thành-lập bởi cái xã-hội khổ ước; nay muốn duy-trì thế-chất thì phải lập pháp, để qui-dịnh quyền-lợi và nghĩa-vụ của các thành-phần (trong tình trạng xã-hội).

« Mọi người sinh ra tự do và đều có quyền ngang nhau về một sự vật trừu-tượng (1), lời phán-dịnh của nhân dân ta gọi là « luật ». Do đó ta diễn dịch ra: lời phán quyết một bộ phận nhân dân về một sự vật gì, hoặc lời phán quyết của toàn thể nhân dân về một sự vật riêng, đều không phải là « luật », mà chỉ là những đạo « sắc lệnh ».

« Luật » có thể chia quốc-dân ra nhiều giai-cấp, qui định những tư-cách và đặc-quyền của các giai-cấp ấy. miễn là đứng cứ riêng cho người này vào giai-cấp này, đoàn thể họ vào giai-cấp họ là được. (???)

Hiện được mấy lý thuyết mới hiện được bản chất pháp luật. Thường có người hỏi rằng: Pháp luật là làm ra? Kể chấp chính (ông vua hoặc ông trông-thống, Nội-các) có bị pháp luật chi phối, không? Pháp luật có gọi là bất công, là công bình? Những câu hỏi kỳ không thành vấn đề, vì pháp luật là sản-vật của ý chí chung; kể chấp chính cũng là một thành phần trong xã-hội; pháp luật là của toàn thể nhân dân sáng chế ra (ta không thể nói mình bất công với mình được).

Rút lại, pháp luật là những điều kiện của cuộc « xã-hội liên-biệt », chỉ có thể do những thành phần (toàn thể nhân dân) chế-dịnh ra mà thôi. Nhưng nhân dân có tri-tuệ thông suốt mà dự bị một pho luật cho hoàn bị không? Hay đợi khi nào xảy ra việc gì thì lập « luật » ra mà ứng đối? Và chẳng ý-chí « chung » ngay thẳng mà không sáng suốt luôn, làm sao cho tránh khỏi những điều lầm lỗi? Chính vì lẽ ấy nên không có một nhà « lập pháp » minh-tuệ thì khó lòng mà sáng tạo nên một nền pháp chế cho hoàn bị.

Xem đó biết rằng không phải ai cũng lập pháp được. Nhà lập pháp phải có trí thức trác việt, phải hiểu thấu tâm tính con người mà đứng có lòng xu-danh, cần lợi, lại phải có đủ phương-pháp để biến cái được bản chất của người ta. Nguyên người ta sinh ra ở vào tình trạng tự nhiên, chúng đóc nên cái tình « cá-nhân tự-túc ». Thiên-cước của nhà « lập pháp » là phải phá bỏ cái tình kỳ dị, tạo nên một tư cách khác hẳn, mục đích là khiến cá nhân riêng mình không làm gì được, phải phụ thuộc vào các xã-hội thành phần khác. Có vậy nên hạng người như vậy, rồi mới mong pháp luật chi phối họ được và thâu được kết quả mỹ mãn.

(Xem tiếp qua trang nhì cột sau)

(1) Sự-liên trừu-tượng, nghĩa trong bài này là nói đến một sự-vật gì thì nói chung, chứ không chỉ riêng riêng sự vật ấy ở chỗ nào, thuộc về người nào, v. v. (gọi là nói). Ai phạm tội giết người thì bắt anh ta đi-bình. « Tôi giết người » là trừu-tượng. Trái lại, nói rằng « Nếu anh phạm tội giết người thì bị án tử-bình thì giết người ấy không phải là trừu-tượng nữa, vì nói riêng anh A.

ANNAM LỊCH SỰ

HÃY NÊN

HÚT THUỐC LÀ

JOB

VIỆC TRONG NƯỚC

TRUNG-KY

HUẾ

Bị bắt

Hôm 16 vừa rồi, quan lãnh binh, quan Quyền-suất, quan Thông-phần A (tên thật không rõ) đem lính, xiềng, lên số làm với Lang-Thọ bắt một người thợ tên là Thành bị nghi có chứng trong đảng cộng-sản. Các hôm sau quan dẫn anh ấy về nhà trọ, nhận áo quần, và tìm xét trong nhà, rồi lại dẫn về Phố.

T. G. lai cáo

Đã khổ lại thêm khổ

Hôm mùng 9 tháng 10 Anlam ta, ký giả nhơn đi ngang qua chợ Mỵ-Lam, tỉnh Ngọc-son, huyện Phú-Vang, thấy những người bán trầu nước khóc vang, hỏi thì họ nói: chẳng biết việc gì mà Phó tòng, Lý trưởng và Tuần nã nói có trát huyện báo phải khai nghề nghiệp và bắt mỗi người phải nộp một hào, nếu không đủ một hào, thì không được bán chợ ấy. Chúng tôi bán nước một ngày có bao nhiêu mà bắt chúng tôi nộp cho được một hào. Chúng tôi xin nộp 0\$05 thì tên Tuần nã không chịu, nói không đủ tiền giấy mực. Không biết giấy mực gì mà nhiều lắm vậy?

Cái thói tệ sự những nhiều như thế này, có ai biết đến không? Một người qua đường lai cáo

NGHỆ-AN

(ANH-SON)

Lại bị bắt

Vừa rồi ở phủ Anh son có nhiều người bị bắt. Trong số ấy có mấy ông Phan-phóng-Tiến, Lê-Bình, Nguyễn-Hiến, Nguyễn-Hiến.

D. Đ.

HÀ-TĨNH

(LINH-CẨM - VIỆT-YÊN)

Phu trạm bóc tem

Lính trạm ở các sở giấy thép,

mỗi người đều có một quyển sổ, mỗi khi đưa thơ về hương thôn, thời bọn phu trạm hương thôn phải ký nhận. Còn bọn phu trạm hương thôn không có ghi chép gì cả, bởi thế thơ từ thường hay thất lạc và sanh ra nhiều điều thiệt hại. Xem như chuyện sau đây thì rõ: Một rồi tên lính trạm Linh cảm thuộc phần đất Việt-yên bóc tem thơ của ông Hoàng-gia-Ninh, người làng Đông-thái, rồi dân tem chết thể vào. Ông chủ giấy thép Linh-cảm có hỏi ông Ninh thời ông Ninh bảo là tên trạm bóc tem; chính ông ta không gửi tem chết. May tên lính trạm kia thú nhận lỗi mình; nếu không thì ông Ninh đã phải ở tù suốt đời. Saa tên lính trạm xin lỗi với ông Ninh, nên ông Ninh nói với ông chủ giấy thép tha cho lần đầu. Những việc như thế, tướng nhà trách-nhiệm cũ-g nên lưu ý, và cấp cho bọn phu trạm ở hương thôn mỗi người một quyển sổ để tránh khỏi những điều gian trá ấy.

Một người dân

(BỨC-THỌ)

Một tin về cụ Lê-vân-Huân Chắc ai cũng còn nhớ ngày 16 tháng 8 ta là ngày cụ Giải Lê-vân-Huân chết tại lao Hà-tĩnh. Còn giấy mà sách vở mà bị lấy hôm chết nhà cụ, thời nay tên Khám đã giao trả lại, chỉ còn thiếu cái bóng cụ thôi (7)

Người nhớ

QUẢNG - TRỊ

Câu chuyện cơm tú

Phạm những người đã bị giam vào tù ngục thì Nhà nước có phát tiền khẩu phần mỗi ngày là bao nhiêu. Tiền ấy do Đội đề lao nhận mà giao lại cho người lãnh tù cơm tú. Đã vào tù thì không ai tự nấu lấy mà ăn được, đó là lẽ cố nhiên, vì t.ế mà Đội đề lao với chủ nấu cơm hay sinh ra một tệ.

Hiện ở Quảng-Trị mới sinh một chuyện lỗi thời. Nguyên lệ thường đến cuối tháng thì Đội đề lao ký giấy « Bon pour com pham », số tiền là bao nhiêu, cho nhà nấu cơm ra Tòa lãnh bạc, ký này Đội đề lao đòi chia tiền mà nhà nấu cơm thì không chịu, nếu lỗi thời thế nào đó. Đội là ra dạng gắt, bề cơm đem đến, thì bắt đếm bắt cần làm cho trư

chiều cơm lạnh cá bói, không sao ăn được.

Trăm đầu đờ cả đầu tâm. Thế nào mặc dầu, sự thiệt thời khổ sở cũng do vào thân phạm nhơn.

Nghe chuyện

L. T. S. - Thường bại che họa thì tội, chưa đến tội chết, của anh đưa ra của Nhà nước để sống thêm mà thường thường bị cái nạn Đội đề lao và phạm chủ thông đồng với nhau, mà xô bắt (lên cơm. Tiền Nhà nước phát chỉ có định số, mà để lạc què một ít, phạm chủ lại một ít nữa thì tội nhân của sông san được? Cái thông lệ này, ở đâu cũng vậy, có ai để mắt đến không?

(GIO-LINH)

Ngang lâm nhĩ!

Hôm 12 tháng 10 ta, ký giả đi đến chỗ cầu xe lửa (chỗ cây số 613+700) thấy một việc ngang tàng quá lẽ như sau này:

Cầu ấy hư, số xe lửa đem vật liệu đến sửa, soạn sửa chưa rồi, dở dở dang dang. Tuầy Đội Bàn cũng thầy Kỳ Đốc, coi khoản đường ấy, sai người bắt lý trưởng làng Trúc-khê và Trúc-lâm (câu này nằm về địa phận hai làng ấy), báo sức dân canh đờ đờ.

Lý trưởng Trúc-lâm vì trở việc quan xuống chưa kịp. Đến khi anh ta xuống, thầy Đội bắt cho mấy tai, thầy Kỳ cũng hòa theo đã đi. Tội nghiệp anh ta vì cái thủ đoạn vô phu của hai thầy mà phải lăn nhào nơi lề đường.

Cái thói cậy thế hiếp người vô lý như thế, nghĩ có hèn mặt không? Ba-Phong

BÌNH-ĐỊNH

Cải khổ nhà nông

Về vụ năm nay, ở tỉnh Bình-định, mười phần tám gần bảy tám, vì bị hạn to, nguyên thủy thì trút ra biển, nên lúa mà chết hết, còn sống sót cây nào thì muốn màng bị lụt bão hỏng cả, nông dân phải chịu nạn to. Đã đành rằng thiếu tai xừ nào cũng có, nhưng những mình ai, nhưng người ta biết kiếm cách phòng ngừa thì cũng lần lại khỏi được nhiều; nếu dân cứ nói theo lối cũ, mà các nhà trách-nhiệm không nghĩ đến thì tại nguyên nhân dân mà có vậy. Thứ xét nội hạt Bình-định, thì nguyên thủy cũng có đủ dụng

vở nông nghiệp, mà thường phải khó khăn thất vụ luôn, vì cách đắp đập không bền chắc, kẻ hương lý ham mỗi tư lợi mà bỏ việc công ích. còn quan địa phương thì cho là việc nhỏ mọn mà ít lưu tâm đến. Những đập ra lũy (kể làm ruộng ngập/bạc cho Tri-yên xuống đập) về nam phải thất yếu, thì càng tệ bại hơn. Năm trước, nông dân đã kêu đến Tòa-Khâm; Tòa-Khâm có sức về tỉnh tra xét, rồi cũng bỏ yếm. Năm nay nông dân có xin Đại-biêu yêu cầu, nhưng mấy ông kỹ nói không rõ chuyện. Chúng tôi xin Nhà nước tìm cách đắp đập thế nào cho được bền vững, khỏi bị lở bư, để nguyên thủy khỏi chảy ra biển, chờ nào có xin đào sông đào suối gì đâu? (mấy ông dân biểu nói việc đào sông!?)

Ở các tỉnh, Nhà nước đã bỏ ra bạc triệu mà lo việc sửa đập đập diều, của lính chúng tôi, thì kêu nài, xin góp của dân mà làm việc công ích cho dân, sao Nhà nước lại cứ để yên?

Vậy nay yêu cầu mấy điều như sau này:

1- Cải cách tạm thời. - Thường niên đến tháng mười một thì mỗi làng phải lựa ngày nhất định mà nhóm họp điền hộ, chọn ba người có địa vị địa vị nhất trong làng. (kể hương lý bao làm công điền (bị không được dự cử) mà đưa liệt kê cử Tri-yên; quan chọn một người hào phú có học thức cử làm Chánh-yên. Bưu cử xong, thì mấy anh nói trên, phải nhóm họp tại đập mà tra tra cách đắp đập cho được kiên xác, rồi trình quan địa phương để khám xét.

Cách thu tiền thì năm nào xin phá nhiều, thì chi tiêu theo họ điền, mỗi mẫu thu 0\$50 còn ít hơn thì mỗi mẫu 0\$40. Thu rồi phải có biên lai trên kẻ rõ số thuế dưới kẻ rõ bạc thu.

2- Cải cách nhất định. - Nhà nước khám xét các đập mà tra tra cách đắp đập cũng vững bền, phân thủy và phóng thủy phải có chừng mực, số thất bại là bao, thì phân bổ đồng niên cho nông dân đều chịu cả.

Chúng tôi, kiến thức hẹp hòi, trả lời sơ lược, nhưng bị tại nạn đã lâu đời, nên bắt dặt dặt phải bày tỏ ít lời, mong Nhà nước chiếu cố cho mà sức thì hành gấp về cách tạm thời, và tra tra cách vạch viển.

Nông dân tỉnh Bình-Định

BAC-KY

HANOI

Hội chợ Hà-nội

Đang lẽ năm nay đến chưa hết 1er Decembre thì khánh - thành. Nhưng vì ngày quan Toàn-quyển di kinh-lý Ai-lao không thể hoãn được, và nhiều người có hàng bày tại Hội-chợ cũng có dời dời xin nên hội-đồng tổ chức định hoãn ngày khánh - thành đến chưa - hết 8 Decembre.

PHÒNG KHÁM BỆNH

Y-sỹ TRẦN-ĐÌNH-NAM

Rue Général Franchet d'Espérey
(Nhà ở trước mặt liệm Hồng - Hưng cũ)

TOURANE

Kể từ ngày 1er Novembre 1929

AI-LAO

VIENTIANE

Trại lính mất bạc

(Một người lính đã bị giam)

Trong thượng tuần tháng octobre vừa rồi, trại lính Vientiane bị mất trộm một hòm sắt bạc độ chừng năm trăm đồng.

Người ta tìm lại được cái hòm sắt không cách trại lính chừng 4, 5 trăm thước tây.

Một người lính nếu bết cho ông « một » (nhà ông « một » ở trong địa phận trại lính), vì hôm ấy đi về khuya, nên bị lính nghi và bắt giam.

Việc này còn đương bí-mật, dờ tra riet lẫm.

Năm trăm bạc mất, quan giám-binh muốn bỏ lại, hèn cuối tháng octobre định trừ lương anh em trong trại, từ lính cho đến quản, cứ theo chức-phận lớn nhỏ mà bớt. May sao bên phe lính lao cá quyết không chịu nên việc ấy không thành.

Vì vậy mà bây giờ sự cạnh gác và công việc làm phải bội-phần khổ nhọc hơn trước.

Lai cáo

CAO-MIÊN

NAM-VANG

Việt Nam Quốc Dân Đảng

(18 người được tha - 4 người bị tù)

Mấy chục người bị bắt ở Nam vang về vụ V. N. Q. D. Đ. đã đem ra xử ngày 14 Novembre. Có 18 người được tha:

Trần Hữu Dư, Trần Hiệp Kỳ, Lâm Văn Kỳ, Lê Văn Chính, Lê Khoang Nhu, Bùi Văn Dư, Nguyễn Văn Lý, Trần Hữu Hiều, Trần Anh Tuấn, Nguyễn Văn Luợng, Nguyễn Văn

TẠI HỘI CHỢ HANOI

Năm nay

Về giấy E, một bên gian của xứ Cao-miễn, một bên gian của tỉnh Hà-dông, ở đờ là gian số 12. Tại đờ, sẽ bày kiệu: 1er Nui (núi : bouchons-liège), của Etablissements Lajus đủ các thứ lớn nhỏ, xấu tốt.

2ème Thử trám của Et. Acelta đủ các mùi, để trám chai, ve rất tiện lợi, đẹp đẽ - Trám này, mấy lâu chúng tôi vẫn dùng trám dầu Khuynh-Điện.

3ème Các thử hộp, hộp bằng galalith (giấy ngà, ngọc, trai) của Comptoir Galaraldo Các thử hộp, hộp này đều có đựng thử « nước-hoa-khò » (parfum sec) của chúng tôi, gọi là Nhụy trám Huế.

VIÊN-ĐỆ - ĐỒNG-HỘI

Đại-lý độc quyền toàn xứ Đông-Dương cho ba hãng lớn trên này đều ở Pháp.

đừng giữa sân quá lâu, sương đông phủ trên đầu tôi đã có hồ tóc đen hóa ra bạc. Tại tôi dùng vào sọc nghe đã quá mệt, mà mắt tôi cũng không thể nào chống cự được mà ngủ, tôi bèn quay vào giường nằm.

Ngọn đèn trên bàn sách tôi lư hiu hiu một tia sáng. Khi đó, tôi trông vào bóng đèn, thời thấy hiện ra một cảnh thế-lượng đặc-biệt: cảnh đầu cảnh chảnh đờn, người buồn cảnh có vui đâu bao giờ! Tôi vừa mới đặt lưng xuống, thời thần chiêm bao đã hoàn hồn hết luyến bỏ sần tôi, thành ra giấc ngủ buđi buđi của tôi đương nào nặng em đi lẫm. Thời đầu nghe có người đánh đàn to ở ngoài rèm. Tôi khêc có một tiếng xoạc, thâu qua rèm chạy vào trong óc tôi, bắt tôi thời ngời đượ.

— A! a! Ai đó? Tôi đương ngủ ngon sắp chết....

— Thưa thầy, thất lễ với thầy, chớng tôi....

— Chàng tôi là ai?

— Thưa thầy, vợ chồng... 3 Đai Nghêch.

(Còn nữa)

DÂY VÀ ĐAO

(AI-TĨNH VÀ LUAN-LÝ

TIÊU-THUYẾT)

VÔ-DAN/H Soạn

Số 1 Đếm không ngủ thấy đỡ khát trà: Cây viết thơ báo mù gỗ cưa.

Ngày mùng 7 tháng 11, năm chỉ chỉ đó. Bấy giờ tôi quên mất rồi; tôi chỉ nhớ khi tôi biến lập bộ sách này là đã cách mấy một năm, ước chừng khoảng 11, 12 giờ đêm, ở dưới một ngọn đèn lư hiu như đóm đóm, tôi đương ngồi xem sách một mình; vợ, con, người nhà, vì trời rét quá, đem nhau ra mền trùm đầu trùm chân, người nào người nào cũng ngủ như chết. Tôi thêm một chén nước trà nóng, mà tôi không ngủ gọi chẳng có giấc ngủ nước, nghĩ rằng: họ đương trong giấc ngủ say, mà tôi kêu họ dậy là một sự khốn nạn phi thường. Thì như xử hội đương trong lúc hêc đm mê mủ,

dây ngọc cở thất chặt vào đến ruột gan, độc nó lệ truyền nhĩem vào đến cốt tủy, mà có một người vào khoa - chuồng đóng mố, báo những câu cách mạng cách miết chỉ chỉ, chắc ai nấy cũng trợn mắt phùng mang, qui oán cho người kia, không để mình cứ em giặc ngủ. Tôi vì thế không thể hợp lưm chỉ, một kế họ muốn ngủ cứ ngủ. Nhưng vì tôi thêm trà quá, muốn kiếm một ít gọi rằng đờ đờ cơn nghiền, mới lộ mố lẫm xuống bợ, rồi ông thời lẫm, khươi cửa bợ đưa ông thời vào. Khốn khổ khây! bợ mảu đóng than lạnh ngắt như đông. Tôi bợ hiu như gió, mà cái sọc thất tôi lại hên, míng thời tôi cũng không lẫm, thời hũ, thời hoá, thời điên, thời đảo, thời lật hơi khang, đ, mà không thấy gì là lẫm!

A! cái lữ lẫm mùa đông khổ thời thiệt! Chém cha nó! Đã một lẫm thì khác nước, lại một lẫm thì hê hơi! Thời, thời, quý chi nữa, ngủ quách xong. Chàng ngủ, ta cũng ngủ, e hay chó! Chập tay vào bợ,

chạy ra dọn giường ngủ.

Chàng ngủ vừa đặt lưng chưa kịp sát chiếc, mà những tiếng khó nghe ở bên tai đột nhiên lung tung loang loang, như hình cố ý không cho mình ngủ; nào là ro ro re re ở dưới vách, ngở là ma khóc đêm, đó là tiếng đờ; nào là céc céc céc céc ở gốc cây, ngở là thợ mộc làm công buổi tối, đó là tiếng con kẻo vãi; lại còn ngóng, ngóng, ngóng, ngóng, ngóng, ngóng, ở từ bở vườn, ngở là tiếng trống ra trận, đó là tiếng chó lẫm giếng nữa.

Mình đã là giếng thượng tâm. Đa sũ đa côm thì lẫm lẫm mợ ra. mà lại đang lấy những tiếng eo óng bên tai, có thể nào ngủ được? Cực chẳng đờ, khêc áo đờ, vớ đôi guốc cao, đôi chân vào, đi đứng dẫm ra ngoài sân lẫm bộ mặt mình chơi.

Thật nghe tiếng chuông đồng hồ, boong... boong... boong... Theo tiếng đêm thì, vừa đúng 11 giờ đêm. Trông lẫm lẫm đã lẫm xuống dưới chân nài, chỉ còn hê một ít mố; phảng phất giống như một chỉ

con gái lẫm, nép mặt trong rèm, chỉ hê ra năm ba sợi lông mày ở dưới mắt. Trông lên lòng trời, thấy ở trên lẫm bợ nhận năm bảy con, rồi tác bay về hướng Nam. Có năm bảy ny sao sưa, nhấp nhấp lẫm lẫm, y như mấy cái lông đèn hoan lẫm bợ nhận đờ.

Trời thanh đêm quạnh, quang cảnh đờ chỉ mình biết với mình, mà nào hay cảnh nhà lẫm giếng, lại có những thử tiếng kỳ quái hơn trước nữa lại vào tai tôi. Đột tôi minh đờng một mình, vờ lẫm đờm khuya, nên cái cảm giác đờ thính-thần-kinh lại càng quá nhậy. Lúc đầu, nghe thẫm thẫm thẫm thẫm, chỉ biết là có tiếng, lữy chểch là tiếng người, nhưng không biể ra thử tiếng gì. Doạn thời biể ra được thử tiếng người mẫm, mà cũng ra thử tiếng người cầm gậy; nhưng trong tiếng cầm gậy, mà lại trộn vào vài ba tiếng lữy. Cuối cùng thời tiếng gì lẫm gì cũng cầm lái cũ, còn chỉ nghe toàn là tiếng khêc; tiếng khêc đờ phải đoán rằng tiếng

một người đàn bà, mà ở trong lẫm thì thì thất thất, thẫm thẫm thế thế, như hình cồng có tiếng một người đàn ông thất thất đờ ba hơi nữa.

Quái gở thay! Lữ lữ thay! người trong nhà lẫm giếng đờ tôi vẫn biết. Trong nhà một chớng một vợ, một đờ con. Chớng trẻ tuổi ngoài ba mươi, vợ trẻ tuổi trong ba mươi, đờ con mới hơn năm tuổi. Người chớng vẫn con nhà thế gia, nhưng gia nghiệp đờ trụy-lạc; người vợ cũng lương-gia-nữ, mứi đờo may lẫm, sần... ở chừn tá sặc thẫm nhiên. Tôi vì linh lẫm có đờc, nên không hay vắng lữ với nhà đờ. Nhưng vì cái linh sự bản vẫn tôi vớ đờ, mà thành ra buđi sáng hôm đờ tôi phải viểng thẫm nhà đờ một lẫm.

Khi tôi tới nhà đờ là bấy giờ buđi mai, đờm đờm giờ thời người chớng đờ cũng tới vẫm biệt. Thiệt đờ lẫm một cái đờa kỳ-niệm vào trong óc tôi, không bao giờ quên đờc.

Năm giờ sáng ngày mùng tám, tôi

HỘI VẠN QUỐC TIẾT KIEM

HỘI CỨT TIỀN LAM VON - HỘI DẦU TÊN CỎ PHÂN - CỦA NGƯỜI ĐẠI PHÁP LẬP RA Địch lập ở tỉnh Thượng Hải China 7 Avenue Edouard VII

TỔNG CỤC LỚN Ở ĐÔNG PHÁP: 25 Rue Guyonnet SAIGON - máy số n° 571

GIÁ PHIẾU, NGƯỜI CHỦ PHIẾU ĐƯỢC LÃNH LA Một ngàn đồng

Table with columns: TÊN TỈNH, DANH HIỆU CÔNG, HỌ TÊN CỦA NHỮNG NGƯỜI ĐẠI-LÝ

chế lại phải tùy theo tình thế thực tại (như là địa hạt rộng hay hẹp, ở vào hải-nghen hoặc sơn cước, quốc dân hoạt động thế nào, sức tiến-phủ thế nào, ...)

chơi, người cha cho nó thuốc và quẹt lửa cho nó hút, thật là quái lạ. Trẻ con thế chất con non, hút thuốc rất là có hại (người tây cấm trẻ con hút thuốc).

GIA-ĐÌNH GIÁO-DỤC

(NGUYỄN-VĂN CỬA QUẢ-BÀNG-VĂN, SỞ-SINH-TỬ ĐỨC) CHƯỞNG THỬ BA

Thêm vào điều 9 - Bên nước Tây, các nơi hội trường cũng trên xe lửa không được hút thuốc; ở trong nhà người ta thì bởi người chủ cho ứng mới được hút, còn đối với đàn bà thì bởi người ta cho là một điều phi lễ.

'CÔNG-LÝ' Ở ĐÀU?

Nước Mỹ là nước tiến tiến thứ nhất trong các nước tư-bản hiện đại.

Năm xưa, hai nhà công-đoàn chủ-nghĩa Ý là Sacco và Vanzetti di cư sang Mỹ, chuyên nghề buôn cá, để truyền bá chủ-nghĩa.

Chủ ý! Chủ ý!

AI là chủ tiệm bán thuốc bắc - CHÍN và SÔNG - nên tìm đến tiệm QUẢN-THẮNG ở đường CANTON-NAIS N° 78-89 FAIPO là một nhà buôn bán thuốc bắc.

PHANRANG Mời có

Nguyễn làng chúng tôi từ thuở nay thì ăn như cái chợ Maram, chợ ấy hẹp hòi và giờ bữa Nay làng chúng tôi đã đưa đơn tòa sư xin giới chợ ấy về địa phận làng chúng tôi và làm theo kiểu nhà nước cao-ráo, mát mẻ, sạch sẽ và rộng-rãi, lại tiện lợi cho đường buôn bán.

VIỆC THÈ GIỚI A-ĐÔNG TRUNG HOA

Tổng-công lần thứ hai. - Tin Hán-khẩu: Quân Trung-ương vì cuộc tổng (đồng) lần thứ nhất đã bị thất bại, nên sáng ngày 13 tháng 11 ngày đã triệu tập thêm nhiều đội quân hậu phương ra cả một trận, và họ lệnh tổng công lần thứ hai.

Ước-MAM BẮC-ĐÀU của HỘI ĐỒNG LỄ THƯƠNG-CỤC QUẢNG-BÌNH

Ước-MAM BẮC-ĐÀU của HỘI ĐỒNG LỄ THƯƠNG-CỤC QUẢNG-BÌNH

Hàng hạ giá WING-SHENG-KWONG Cie

Ước-MAM BẮC-ĐÀU của HỘI ĐỒNG LỄ THƯƠNG-CỤC QUẢNG-BÌNH

WING-SHENG-KWONG Công-tý

Ước-MAM BẮC-ĐÀU của HỘI ĐỒNG LỄ THƯƠNG-CỤC QUẢNG-BÌNH

TÂM LÒNG CẢM TẠ

Bản hiệu có lời kính trình cùng Quý khách biết rằng đến mừng một tháng mười th này (1er Novembre 1929) Bản-hiệu sẽ dọn nhà mới ngay trước cửa (tức là Tòa An cũ ở Nghệ An).

AI MUỐN DA MẶT TƯƠI TỐT

Mau dùng TÂY-THI-LỘ

Thơ nước này mới thơm tho phi thường dùng để trừ những trứng & da mặt như là trứng cá, tàn nhang và nhàn nhèo, sần sùi nổi những mụn con ở mặt dùng nước này xoa đều rửa da mặt xấu đến đâu cũng trở nên tươi tắn thật là một thứ nước giúp công trạng diêm cho người ta không ít vậy.

ĐẠI-QUANG-DƯỢC-PHÒNG

Tiệm-chánh: n° 40 B4 Tổng-đốc-Phường CHOLON Téléphone 10

Chỉ điểm: 47 phố Hàng Đường HANOI giầy số 808

108 phố Khách HAIPHONG = 118

Ước-MAM BẮC-ĐÀU của HỘI ĐỒNG LỄ THƯƠNG-CỤC QUẢNG-BÌNH

Hàng hạ giá WING-SHENG-KWONG Cie

Ước-MAM BẮC-ĐÀU của HỘI ĐỒNG LỄ THƯƠNG-CỤC QUẢNG-BÌNH

WING-SHENG-KWONG Công-tý

Ước-MAM BẮC-ĐÀU của HỘI ĐỒNG LỄ THƯƠNG-CỤC QUẢNG-BÌNH

TÂM LÒNG CẢM TẠ

Bản hiệu có lời kính trình cùng Quý khách biết rằng đến mừng một tháng mười th này (1er Novembre 1929) Bản-hiệu sẽ dọn nhà mới ngay trước cửa (tức là Tòa An cũ ở Nghệ An).

AI MUỐN DA MẶT TƯƠI TỐT

Mau dùng TÂY-THI-LỘ

Thơ nước này mới thơm tho phi thường dùng để trừ những trứng & da mặt như là trứng cá, tàn nhang và nhàn nhèo, sần sùi nổi những mụn con ở mặt dùng nước này xoa đều rửa da mặt xấu đến đâu cũng trở nên tươi tắn thật là một thứ nước giúp công trạng diêm cho người ta không ít vậy.

ĐẠI-QUANG-DƯỢC-PHÒNG

Tiệm-chánh: n° 40 B4 Tổng-đốc-Phường CHOLON Téléphone 10

Chỉ điểm: 47 phố Hàng Đường HANOI giầy số 808

108 phố Khách HAIPHONG = 118

Hỡi các cụ già, bà cả, thường hay đau xương

rừc gân mau dùng: MAO-KÉ-TU'U

Rượu chừa tế, phong-thấp rất linh hiệu. Bệnh phong-thấp là tại dăm xương giải gió, & chỗ ẩm thấp

Ai muốn da mặt tươi tốt

Mau dùng TÂY-THI-LỘ

Thơ nước này mới thơm tho phi thường dùng để trừ những trứng & da mặt như là trứng cá, tàn nhang và nhàn nhèo, sần sùi nổi những mụn con ở mặt dùng nước này xoa đều rửa da mặt xấu đến đâu cũng trở nên tươi tắn thật là một thứ nước giúp công trạng diêm cho người ta không ít vậy.

Trương phát Khuê

Có tin tích-tắc rằng Quân Trương phân binh theo Bắc-giang xuống Việt...

Quân đội Lê-hoàn-Viêm thái độ đáng hoài-nghĩ, nên chính-hủu Quảng-châu đã hạ lệnh thu-tịch khí-giới...

Quả luật ở Ngô-châu rất nghiêm-đặc Việt rất rối rạc...

Trương-phát-Khuê thu dụng tất cả bọn du-dăng vào quân-đoàn...

Trưng Nga xung đột Tại Đông-Vinh...

Tại Mãn-trạm...

Tại Hố-xuân...

XY-RY

Một kho súng đạn bị mất

Theo một tờ báo ở Sville, thì vừa rồi đây số súng đạn Pháp...

AU-CHÂU PHÁP

Hội nghị Laffaye lần thứ hai

Lịch-quốc định đến 3 Janvier 1930 thì sẽ hội-nghị tại Laffaye...

Tại Hố-xuân-viễn, ông Franklin Bouillon chết vào chính-phủ...

Dảng Cộng-sản cải tổ

Mao Echo de Paris đăng rằng: Đảng Cộng-sản gần đây bị đàn áp...

Lại binh bị 11

ở Hải-chống Cherbourg, một hạ-thủy một chiến-tạm đánh tuần dương rất lớn...

ĐỨC

Dảng Cộng-sản được đại-thắng

Đức hiện giờ ở dưới quyền Nội-các Xá-hội. Mọi ấy khắp nước...

Chánh-chương-Chương-mỹ-minh-tạ

Tại là Nguyễn... Minh-hành... Chánh-chương-Chương-mỹ-minh-tạ...

Ai biết chi giùm

Nguyễn Tấn có một đứa con trai tên là Đào-Huyền, tuổi đã cưới vợ...

ĐÀO-DOÀN-NGHỊ làng Thiện-Mỹ phủ Hàm-Thuận PHAN-THIỆT

TAM-KY-THU-QUAN

Bán tiêu thuyết, sách học, giấy bút cũng các thứ nhật báo

Grand Magasin BẮT-TIÊN Chapellerie, nouveautés, parfumerie, mercerie, mallerie, horlogerie, Tissus Chinois et Indigène

Các nhà trước thuật muốn gửi sách báo các kỹ thuật...

Một vài hàng rất bán buôn và lẻ Mỏ đá kiến "Tirard Delion, Montant"

pois "Novelles & Coitez" Gravates & Nordis de laze Giấy Cao xu đen

Tất chân và tay đủ mẫu

ĐUC-XUONG No 52 Rue des Capucins Hanoi TONKIN

Nên dùng thuốc

HIỆU

THAM-THIÊN-ĐUỜNG

Chinh ông

TRẦN-ĐỨC-TÂM

Y-sỹ Việt-Nam chè ra

MAGASIN DE SOIERIES

TÂN LỢI

188-140, Bđ Tổng-đốc-Phượng (CHOLON)

Bồn hiệu bán sỉ và bán lẻ đồ các thứ hàng Tàu, hàng Thương-hải như là: khăn, xuyên, trầu, cùm-nhung, cùm-châu v...

Trở bán sỉ và lẻ đồ thứ màu nhuộm của Tây hiệu "Teinture Idéale" danh tiếng thuốc nhuộm Tây Nam-kỳ.

Bánh hộp biscuits "Kim-Thời" của bồn hiệu chế tạo chẳng khác nào biscuits mélanges choisis của Tây, được nhiều người khen ngợi.

Bồn hiệu buôn bán đồ mỹ nghệ năm càng các tỉnh Trung-kỳ và Bắc-kỳ.

Ở xa xin viết thư thương-nghị TÂN-LỢI 188-140, Bđ Tổng-đốc-Phượng Cholon

BAC-NINH

Bệnh quý đã có thuốc tiên!!

Nếu ai mắc phải bệnh lậu hay TÌM-LÀ mà đã uống thuốc khắp nơi mà vẫn không khỏi, hay bị LƯU-nhập các ngứa...

TIẾNG ĐỒN VANG

Giày AN-THÀNH vừa đẹp, vừa tốt, ở đâu?

Giày Annam một cỡ da tây mỗi lạng 10 lạng, số bán 3200 một đôi. Một cỡ da tây 46 Gêph 3500 Một cỡ lạng 46 Gêph 4500 Một cỡ lạng 46 da tây 3500.

FEUX DE BENGALE

Các Quái dùng các thứ pháo ngũ sắc FEUX DE BENGALE mà mua giùm cho Hiệu HƯƠNG-KY PHOTO HANOI thì tức là giúp cho sự công-nghiệp nước nhà được chóng tiến bộ vậy.

MỜI ĐÈN! MỜI ĐÈN!

Hơn 20 số đĩa Bêka tiếng Bắc-kỳ: sa-mạc, ngâm thơ, nhà trẻ vãn vãn... lấy hơi bằng điện chạy rất êm.

Máy Parlophone Bêka 101 tấn, nhiều kiểu đẹp, ống máy và đầu máy bình chữ S, chơi xong lật ngược lên mà tay kim (diaphragme avec bras acoustique Serpentin reversible), tiện lắm.

Cartes - Postales

Đủ thứ nhiều màu lạ BÀN LÊ VÀ BÀN SĨ

Mau Mau, kéo lại hết

CHANSON-ORIENT

Gần cửa THƯỢNG-TỬ Rue de la Citadelle à HUẾ

THUỐC THIÊN-THỜI CHO KHÔNG

Hiệu thuốc "TÊ-CHUNG-TẮT-THIANG-HOÀN" của tiệm thuốc bắc MUNDU-LUONG-DUONG ở thành phố SOCTRANG Hoàn thuốc này Thiên-hiệu chế ra hơn 4 năm nay đã được số Thái-Việt...

Kính cáo MỘNG-LUONG-DUONG Pharmacie Annamite N-80 rue de Daingai Soctrang

P. S. - Thiên hiệu có bán đủ các môn thuốc sống, thuốc chín, cao, đờm, hoàn tán, và làm đại-lý cho các nhà thuốc có danh trong cõi Á Đông...

VIỆT-NAM MỚI CÓ, CỬI MỘT CHƯA HAI.

HÀNG THUỐC NORMALE L. SARREAU

LÀ HÀNG THUỐC ĐANG "TIN-CẬY" HƠN HẾT

Vì thuốc bán rất Tinh-khiết và Hảo-hong:

Ở xa mua thuốc thì gửi mau mắn và kỹ-lưỡng:

RUDY gửi cho không. Xin hỏi lại: N° 119-123 rue Catinat SAIGON

Ấy là một môn thuốc bổ nhả phổi rất Đại-Tài, bổ dưỡng là bổ được ngay, trâm người không sai một; mà uống vô lại không hề phá mệt nhọc mỗi một chút...

Bán tại: HỒNG-LẠC ĐƯỢC PHÒNG Chủ-nhân HOÀNG-ĐẮC-VINH 177 Rue du Pont Japonais 177 Annam Fainfo

NAM-KY TAM-THÀNH-DƯỢC

TRÙ-TÊ, BỒ-HUYẾT, GIẢI-LAO?

Hiệu TẠO-NHƠN-ĐUỜNG HOCMON TÊ-CẤP PHỒ-NGUY TAM-THÀNH-DƯỢC Có ba thứ thuốc hay, đã giúp được nhiều bệnh mạnh nên gọi là TAM-THÀNH-DƯỢC

Thiên hiệu tế hại hoàn Kinh cáo đồng bán ai mắc bệnh hồng tã hoặc tuổi trẻ mỗi cách thế nào mau mau gửi thư đến bồn hiệu TẠO-NHƠN-ĐUỜNG HOC-MON KIẾP lấy thuốc trở về mà uống thì sẽ được mạnh giỏi, già mới hợp 1500 Vĩ như có thể nhờ vào không tiền mà vươn lên bệnh tật. Lấp tức với thư đến bồn hiệu TẠO-NHƠN-ĐUỜNG HOC-MON lấy thuốc cho khỏe.

Quyết - BẮT thặng Ngôn: B. Sĩ lao bổ tợn hoàn, là thế bổ tinh thần cho qui ông qui Thủy, qui Hec sanh bổ phổi trở ho, hoặc đi tinh mệt mỏi; bổ eo giải trí. Giá mỗi hộp 1500

B. Đều kinh bệch đái hoàn, Quốc, qui là đống bổ huyết đờm bệnh và trợ học Đại học trở xây sầm, hết sỏi ruột, hết nhọc mỏi, đưng tr nhược do thưng rất hay mỗi hộp 1500

B. Đều kinh bệch đái hoàn, Quốc, qui là đống bổ huyết đờm bệnh và trợ học Đại học trở xây sầm, hết sỏi ruột, hết nhọc mỏi, đưng tr nhược do thưng rất hay mỗi hộp 1500

CÁCH GỬI: Mua thuốc, thư, hoặc Mandai thì gửi ngay M. TRƯƠNG MINH Y Directeur TẠO-NHƠN-ĐUỜNG, N° 5 Rue de la Gare HOC-MON (GIÁ-ĐINH)

Quí nghĩ có mua thuốc thế thuốc này, xin nhớ mua thuốc gửi trước cho bồn hiệu và bồn hiệu, trước đến bồn hiệu để ngày hôm sau liền đến. Thành được nước nhà Đông-bao huệ số 9

DIRECTEUR GÉRANT HUYNH-THUC-KHANG

